

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 87/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Daliborom Kuciaňom, advokátska kancelária, Nitrianska 1837/5, Piešťany, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 12/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 12/2013.

2. Z obsahu sťažnosti predovšetkým vyplynulo:

«... Sťažovateľka je navrhovateľkou v právnej veci o zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti. Konanie je vedené pred Okresným súdom Piešťany pod sp.zn. 4Cb/12/2013.

Chronológia spisového materiálu vedeného Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 4Cb/12/2013

Sťažovateľka podala dňa 04.02.2013 návrh na zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti.

V konaní, v ktorom sťažovateľka namieta prietahy, v takmer 48 mesačnom konaní (takmer 4 roky) nebolo vytyčené ani jedno pojednávanie s výnimkou informatívneho výsluchu nariadenom na deň 15.03.2015, teda po 25 mesiacoch od podania návrhu, ku ktorému ani neprišlo.

Okresný súd Piešťany je teda v celom konaní absolútne nečinný. Výsledkom nečinnosti je do dnešného dňa nerozhodnutie vo veci samej. Od podania návrhu uplynuli bez 3 týždňov 4 roky.

U sťažovateľky spôsobené a spôsobované prietahy Okresným súdom Piešťany spôsobujú a znásobujú stav právnej neistoty, nechť k zákonom a rezignáciu uplatňovať akokoľvek a kdekoľvek svoje práva, keďže má za to, že nie je možné od nej spravodlivo požadovať, aby po „podnikaní“ s druhým spoločníkom opísanom v návrhu zotrvala v tejto obchodnej spoločnosti. U sťažovateľky teda oprávnené prietahy spôsobované porušením bez právoplatného ukončenia veci neustále vyvolávajú nevyžiadané a zbytočné písomné a telefonické „prenasledovania“ veriteľmi tejto spoločnosti, o ktorých sťažovateľka ani nemala vedomosť.

Nečinnosť spôsobila a spôsobuje zbytočné prietahy v konaní vedeného pod sp. zn. 4Cb/12/2013 a takto je stále porušované garantované právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Neúmeraná dĺžka konania pred súdom má dopad najmä na jej psychickú stránku, nakoľko do dnešného dňa nemôže byť uzavretá kapitola v jej živote, a to definitívne vyporiadanie sa s druhým spoločníkom a so spoločnosťou vo vzťahu k nárokom, ktoré jej

patria po zrušení účasti spoločníka v spoločnosti. Povaha veci, konanie a prístup Okresného súdu Piešťany si od začiatku vyžadoval a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť a pozornosť všeobecného súdu venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu, tak aby bol naplnený účel konania (tým i spravodlivosť) a odstránený stav právnej neistoty, keďže len Okresný súd Piešťany je v tejto veci ako jediný povolaný účast' sťažovateľky v spoločnosti zrušiť, resp. o tomto návrhu rozhodnúť.

Otázku existencie zbytočných prietahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, Ústavný súd SR podľa svojej stabilizovanej judikatúry skúma so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu podľa a) právnej a faktickej zložitosti veci, ktorá sa skúma aj so zreteľom na povahu veci a o čo v nej účastníkovi konania (sťažovateľovi) ide, b) správania účastníka konania a c) spôsobu, akým v konaní postupoval súd.

a) Predmetom konania pred okresným súdom je zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti. Podľa sťažovateľky neexistuje žiadna skutočnosť svedčiaca o právnej zložitosti veci a taktiež o jej skutkovej zložitosti vyžadujúcu si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania (ďalšie listinné dôkazy, výsluchy svedkov, atď). Ide o bežnú agendu prvostupňových súdov.

b) Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní došlo k zbytočným prietahom. Sťažovateľka žiadnym úkonom neprispela k prietahom alebo k spomaleniu postupu okresného súdu. Nakoľko od podania návrhu uplynuli takmer 4 roky bez nielen pojednávania, ale i bez relevantného úkonu, ktorý by smeroval k odstráneniu právnej neistoty, podľa názoru sťažovateľky ani sťažnosť k rukám predsedníčky súdu nezmení na veci, že súd 4 roky spis takmer neotvoril.

c) Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí zbytočné prietahy, je postup okresného súdu.

Nečinnosť Okresného súdu Piešťany, ako aj súčasný stav (po takmer 48 mesiacoch od podania návrhu na začatie konania vo veci nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie) nemožno podľa názoru sťažovateľky ničím ústavne ospravedlniť, ústavne tolerovať a ústavne udržať.

Neodôvodnené prietahy, ktorým sa konanie teda nezmyselne predĺžilo a predlžuje, viedli k porušeniu základného práva na prerokovanie veci sťažovateľky bez zbytočných prietahov.

Celé konanie vedené pred Okresným súdom Piešťany je tvorené jedným súvislým prietahom.

... V priebehu skutkového stavu... ide o porušenie a porušovanie základného práva, aby sa vec sťažovateľky vedenej Okresným súdom Piešťany pod sp. zn. 4Cb/12/2013 prerokovala bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

... Na podanie tejto sťažnosti neprichádza k uplynutiu dvojmesačnej lehoty, keďže ide o prípad porušenia resp. porušovania základného práva prerokovať vec bez zbytočných prietahov a ku dňu podaniu sťažnosti tento stav trvá. Ide o súdne konanie, v ktorom sa namietajú zbytočné prietahy.

... Vzhľadom k vyššie uvedenému, žiadame, aby Ústavný súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľky takto:

I. Základné právo sťažovateľky, na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru bolo postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cb/12/2013 porušené.

II. Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 4Cb/12/2013 konal bez ďalších prietahov.

III. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 3.000 € (slovom: tritisíc Eur), ktorej ich je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia (2 právne úkony vykonané v roku 2017 v zmysle § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) [REDAKOVANÉ] v sume 312,34 € advokátovi JUDr. Daliborovi KUCIAŇOVI, Nitrianska č. 5, 921 01 Piešťany(...), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...»

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 12/2013.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľka preukázala aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. podania sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu. Splnenie uvedenej podmienky pritom ústavný súd zásadne vyžaduje vo veciach, ktoré sa nachádzajú v počiatočnej fáze konania, t. j. vo veciach, ktoré netrvajú viac rokov, ako to je aj v danej záležitosti.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na zbytočné prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľka (ktorá je kvalifikovane právne zastúpená) sťažnosť na prietahy v konaní nepodala a ani netvrdí, že ju nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol z dôvodu neprípustnosti.

7. Ústavný súd nad rámec uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe všeobecného súdu dochádzalo k prietahom v konaní, sťažovateľke nič nebráni v tom, aby opätovne podala sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018